

S û z' n â k Ş a r k ı

Pek Revâdır Sevdığım Ettiklerin

NEY

Bestekâr : Ahmet Râsim Bey

Usûlü : **Curcuna** [10/8]

1. 8

Pek re vâ dır sev di ğim
Gül gi bi ruh sâ ra hüs

4 et tik le rin (S A Z) 2. (S A Z)
nün sol ma dan

7 Â şı kı gün ler ce bek let
Nev ci van kal bin de gam yer

11 tik le rin (S A Z) 2. (S A Z) Gel me yip ağ
bul ma dan Ben gi bi me'

14 yar i le git tik le rin Ah
yûs i dev rân ol ma dan

18 (S A Z) Gez gö rüş e ğ len sı kıl ma zev ke bak

23 Bir ge lir in san ci ha na

28 Bir ge lir in san ci ha na dur ma çak

32 **A r a n a ğ m e**

36

C u r c u n a U s û l ü

**Pek revâdır sevdiğim ettiklerin
Âşıkı günlerce beklettiklerin
Gelmeyip ağyar ile gittiklerin
Gez, görüş, eğlen sıkılma zevke bak
Bir gelir insan cihâna durma çak**

**Gül gibi ruhsâra hüsnün solmadan
Nevcivan kalbinde gam yer bulmadan
Ben gibi me'yûs-i devrân olmadan
Gez görüş eğlen sıkılma zevke bak
Bir gelir insan cihâna durma çak**

Bestekâr

Ahmet Râsim Bey

Ahmet Rasim, 1864 yılında İstanbul'da Fatih'in Sarıgözel mahallesinde doğmuştur. Babası Menteşeoğulları'ndan Kıbrıslı Bahaeddin Efendi, annesi Nevbahar Hanım'dır. Babası, daha o doğmadan evi terk etti. 1875 yılında başladığı eğitimine Darüşşafaka'da başladı, 1883 yılında birincilikle bitirdi. Kendi çabasıyla Fransızca öğrendi. Mezuniyetinin ardından Posta ve Telgraf Nezareti'nde memur oldu.

Memur olarak kalmak istemeyen Ahmet Rasim, yazar olmak istedi ve ilk yazısı Ahmet Mithat Efendi'nin Tercüman-ı Hakikat gazetesinde yayımlandı. Onbeş ay süren memurluktan ayrılıp Kendini büsbütün gazeteciliğe, yazarlığa verir. Ceride-i Havadis'te fenni konularla ilgili yazı ve tercüme yayımlamaya başladı. Bir süre Mekteb-i Behrami adlı okulda ve Komonto Musevi okulunda öğretmenlik yaptı. Ahmet Mithat Efendi'den gördüğü teşvik sayesinde 1885'ten sonra kendisini tamamen gazeteciliğe verdi.

1908'de Hüseyin Rahmi Gürpınar ile birlikte 37 sayı süren "Boşboğaz ile Güllâbi" adlı bir mizah gazetesi çıkardı. Ahmet Rasim, gazeteciliğe Malumat, Sabah, Sebat, Güneş, Maarif, Resimli Gazete, Mecmuai Ebüzziya, Türk Yurdu, Yeni Mecmua, Resimli Ay, İkdâm, Boşboğaz, Basiret, Tasvir-i Efkar, Vakit, Akşam, Cumhuriyet gazete ve dergilerindeki yazılarıyla devam etti. Zamanındaki hemen hemen bütün gazete ve dergilerde yazılar yazmıştır. Yazdığı mizah dergileri; Eşref, Davul, Karagöz, Hacıvat'tır.

1898'de Alman İmparatoru II. Wilhelm'in Suriye gezisi sırasında Malûmat gazetesi tarafından Suriye'ye, 1916'da da Sabah gazetesince harp muhabiri olarak Romanya cephesine gönderildi.

50 yılı bulan yazı hayatında farklı edebi türlerde ve çok sayıda eser verdi. Dönemin İstanbul hayatının ayrıntıları üzerinde durduğu fıkralarıyla tanındı. Dünyayı ve insanları hoş ve gülünç tarafları ile ele alan Ahmed Rasim'in eserlerinde yaşama sevinci her şeye hakimdir. Servet-i Fünundan uzak durmuştur

Okullar için yazdığı tarih, dil bilgisi, imlâ ve aritmetik gibi çeşitli konulardaki eserlerini kitap halinde bastırdı. Liselerde okutulmak üzere yazdığı Resimli ve Haritalı Osmanlı Tarihi, 1910-1912; bu dört ciltlik yapıt 1966'da yeni harflerle Meydan gazetesinde yayımlandı.

Menâkıb-ı İslâm adlı kitabı dolayısıyla II. Abdülhamit'ten Mecidi nişanı aldı.

Müzik alanında da eserler veren Ahmet Rasim, besteleri de kendisine ait olan pek çok şarkı sözü yazdı. Yetmiş kadar şarkı sözü (güfte) yazmış, bunların çoğunu kendisi bestelemiştir. Uşşak makamındaki "Bu akşam gün batarken / Sakın geç kalma, erken gel" dizeleri ile başlayan güfteler ona aittir.

1927'de TBMM'nin üçüncü ve dördüncü dönemlerinde İstanbul milletvekili oldu. İki dönem süren milletvekilliği sırasında hastalığından ötürü çok zaman Meclis toplantılarına bile katılamamıştır.

1885 yılında evlenen ve Ahmet Rasim'le evlilikleri onyediyıl süren Sadberk Hanım, 1902 yılında öldüğünde Ahmet Rasim otuzsekiz yaşındaydı. Bir daha evlenmedi, yalnız yaşadı. Dört oğlu, iki kızı olmuştur.

Gazeteci, tarihçi, yazar Ahmet Rasim 21 Eylül 1932'de Heybeliada'daki evinde 68 yaşında öldü.

"Sadece 10 zamanlı olmaları dolayısıyla bu iki usulü birbirine karıştırmak yanlıştır. Aksak Semai usulü ile bestelenmiş bir eserle Curcuna usulünde bestelenmiş bir'eseri aynı zamanda icra edersek fark daha iyi anlaşılır. Esasen Curcuna usulü Sofyan gurubuna dahil usullerdendir ve darpları bir Düm ile bir Tekâ'dan ibarettir. Hatta çok eski eserlerde bu usul 'Devri Süreyya Sofyanı' adı ile geçer. Batı notası kabul edilmeden önce bünyesi ve zamanlarının değeri iyice ölçülemediği için yapısı tam olarak anlaşılamiyan ve bir aralık terk edilmiş olan bu usulün son zamanlarda icad edildiği ileri sürülmekte ise de, 10 zamanlı olduğu ve darplarının bir Düm ile bir Tekâ'dan, ibaret olduğu eski eserlerde kayıtlı bulunan 'Devri Süreyya Sofyanı' usulünün bugün Curcuna dediğimiz 10 zamanlı usulden başka bir şey olmadığı yapılan incelemeler sonunda ortaya çıkmıştır. Üç tane 10 zamanlı usul vardır (Aksak Semai, Curcuna, Ağır Aksak Semai Usulü) İki tane 5 zamandan veya başka bir deyişle iki Türk Aksağından yapılmıştır (5+5=10). 10/16'lık, 10/8'lik, 10/4'lük mertebeleri vardır. Her meritebe ayrı isim alır. Bunların vuruşları aynı, yürüklükleri farklıdır.

Curcuna usulünün 10/16'lık mertebesi vardır. Şarkılarda, türkülerde, ilahilerde, oyun havalarında ve saz semailerinin dördüncü hanelerinde kullanılmıştır. 10/16'lıkla yani birim 16 alınarak yazmak doğru ise de, nağmelere kalabalıkla 10/8'likle de yazılır. Bir açık bir de kapalı vuruşları vardır. Kapalı vuruşu yürük bir usul olduğu için kullanılır.

Curcuna Darb Usûlü

[10 / 16] m e r t e b e s i

- 1 . Darb : (Dü-Üm) / [1/2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 2 . Darb : (Te) / [1/4 Zamanlı ve Zayıf]
- 3 . Darb : (Ka - A) / [1/2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 4 . Darb : (Dü-Üm) / [1/2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 5 . Darb : (Te-Ek) / [1/2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 6 . Darb : (Tek) / [1/4 Zamanlı ve Zayıf]

Kaynak :

1) ' Türk Musikisinde Usuller ve Kudüm ' , M. Hurşit UNGAY

2) ' Türk Müsiki Nazariyatı ve Usülleri-Kudüm Velveleri ' İsmail Hakkı ÖZKAN [1941- 2010]

NOT:

- *) Sûznâk Makamında mi(bemol) pest, la (bemol) dik olmalı
- *) Karcıgar Makamında mi(bemol) ne pest, ne de dik olmalı
- *) Hüzzam Makamında mi(bemol) dik olmalı

Osmanlıca - Türkçe Lugat / (Ferit Develioğlu)

Revâ : yakışır, uygun, yerinde

Ağyar : yabancılar

Nevcivan : taze, genç delikanlı

Me'yûs : yeise düşmüş, ümidi kesilmiş

Devrân : Dünya, felek, tâlih, kader

Cihân : Dünya, âlem